

แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

สำนักงานเทศบาลตำบลส่องดาว
อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร

งานวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักปลัดเทศบาล
เทศบาลตำบลส่องดาว อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร โทร. ๐๔๒-๗๘๖๐๖๘
WWW.songdaocity.go.th

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

ที่ตั้งของหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลส่องดาว มี ๒ ตำบลดังนี้

(๑) ตำบลส่องดาว ประกอบด้วย ๑๑ ชุมชน

ชุมชนส่องดาว ๑

ชุมชนส่องดาว ๒

ชุมชนส่องดาว ๓

ชุมชนธวัชชัย ๑

ชุมชนธวัชชัย ๒

ชุมชนธวัชชัย ๓

ชุมชนบ้านโคกกลาง

ชุมชนโนนสะอาด

ชุมชนบ้านหนองแดง

ชุมชนหนองแขง ๑

ชุมชนหนองแขง ๒

(๒) ตำบลปทุมวาปี ประกอบด้วย

ชุมชนโพนสว่าง ๑

ชุมชนโพนสว่าง ๒

สำนักงานเทศบาลตำบลส่องดาว

(ปัจจุบันเป็นเทศบาลขนาดกลาง ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖)

ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๑๙๙ หมู่ ๙ ตำบลส่องดาว อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร

- โทรศัพท์ ๐๔๒ - ๗๘๖๐๖๘

- โทรสาร ๐๔๒ - ๗๘๖๐๖๘

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ภูมิประเทศของเทศบาลมีลักษณะเป็นที่ราบเชิงเขา เป็นพื้นที่สำหรับที่อยู่อาศัยประมาณ ๓๔% เป็นพื้นที่สำหรับการเกษตร ๖๐% พื้นที่หน่วยงานของรัฐ ๕% ที่ตั้งสถานศึกษา ๑% มี ๓ ฤดูกาล (ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว)

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศมีลักษณะร้อนชื้น อากาศเปลี่ยนแปลงไปตามฤดู ซึ่งมี ๓ ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงกลางเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนและแห้งแล้ง แต่บางครั้งอาจมีอากาศเย็น บางครั้งเกิดพายุฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรงหรืออาจมีลูกเห็บตก ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนทุกปี เรียกว่า “พายุฤดูร้อน” อากาศร้อน จะมีอุณหภูมิระหว่าง ๓๕ - ๓๙.๙ องศาเซลเซียส และร้อนจัด มีอุณหภูมิประมาณ ๔๐ องศาเซลเซียสขึ้นไป

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ฝนตกมากในช่วงเดือน พฤษภาคม - ตุลาคม แต่อาจเกิด“ช่วงฝนทิ้ง” ซึ่งอาจนานประมาณ ๑ - ๒ สัปดาห์หรือบางปีอาจเกิดขึ้นรุนแรงและมีฝนน้อยนานนับเดือน ในเดือนกรกฎาคม แต่ในเขตเทศบาลไม่เคยเกิดอุทกภัยรุนแรง มีฝนตกเฉลี่ยประมาณ ๙๐๐ มิลลิเมตร

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในช่วงกลางเดือนตุลาคมนานราว ๑-๒ สัปดาห์ เป็นช่วงเปลี่ยนฤดูจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาว อากาศค่อนข้างหนาว อุณหภูมิต่ำสุดประมาณ ๔ องศา

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะดินโดยทั่วไปเป็นดินร่วนปนทราย ประมาณ ๗๕% ดินลูกรังประมาณ ๑๕ % ลักษณะดินในพื้นที่เป็นดินเหนียวประมาณ ๑๐ %

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

มีแหล่งน้ำที่ใช้สำหรับ อุปโภค-บริโภค จำนวน ๕ แห่ง แหล่งน้ำทั้ง ๕ แห่งเคยเป็นแหล่งน้ำที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติและเทศบาลได้ดำเนินการปรับปรุงก่อสร้างขึ้นใหม่เพื่อเพียงพอกับการอุปโภคและบริโภคของประชาชน ดังนี้

ลำห้วย	๒	แห่ง	สระน้ำ	๑	แห่ง
หนองน้ำ	-	แห่ง	บ่อน้ำตื้น	-	แห่ง
ลำธาร	-	แห่ง	บอบาดาล	๑๕	แห่ง
บึง	๓	แห่ง	อ่างเก็บน้ำ	-	แห่ง
แม่น้ำ	-	แห่ง	ฝาย	-	แห่ง
อื่นๆ (ระบุ)	-	แห่ง	เหมือง	-	แห่ง

๑.๕ ลักษณะของไม้และป่าไม้

ในเขตเทศบาลไม่มีป่าไม้ แต่มีต้นไม้ที่ชาวบ้านปลูกลักษณะของไม้เป็นไม้ยืนต้น ผลัดใบส่วนมากจะเป็นต้นไม้เพื่อการเกษตร เช่น ยางพารา

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

เทศบาลได้จัดตั้งชุมชนในเขตเทศบาล มีทั้งหมด ๑๓ ชุมชน แต่ละชุมชนมีกรรมการซึ่งเป็นตัวแทนของชุมชน ๙ คน ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ประชาชนให้ความร่วมมือด้านการเลือกตั้งเป็นอย่างดี เช่น การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลสองดาว ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ๒,๗๑๗ คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น ๓,๗๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๒๑๕ ปัญหาคือการแข่งขันทางการเมืองค่อนข้างสูง มีจุดที่น่าสังเกตคือ มีการย้ายเข้าย้ายออกช่วงที่จะมีการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นการเลือกผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภา นายกเทศมนตรี โดยเฉพาะ การคัดเลือกผู้ใหญ่บ้าน การแก้ไขปัญหาของเทศบาลคือ ขอความร่วมมือ ผู้นำ เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบให้ระมัดระวัง สอดส่องพฤติกรรมและให้รายงานอำเภอทราบ การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลที่ต้องการ เกี่ยวกับข้อกำหนดของการเลือกตั้งที่กระทำได้และทำไม่ได้ให้

ประชาชนได้รับทราบ ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเทศบาลก็ได้พยายามแก้ไข โดยเรื่องจากการประชุม ประชาคมท้องถิ่นทุกชุมชนในเขตเทศบาล ในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล จากผลการประชุมทุกครั้ง ที่เทศบาลจัดขึ้น มีประชาชนสนใจเข้าร่วมประชุมรวมทั้งแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย ส่งผลให้เทศบาล ดำเนินงานตามความต้องการของประชาชน และประชาชนได้รับและมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาล นอกจากนี้ เทศบาลได้จัดโครงการอบรมศึกษา ดูงาน ของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาล อสม. และกรรมการชุมชน โครงการอื่นๆ สำหรับประชาชนอีกหลายโครงการ เพื่อนำ ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาพัฒนาเทศบาลให้เจริญเท่าเทียมกับเทศบาลอื่นๆ และเทศบาลมีโครงการ จัดซื้อเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ โครงการบางโครงการต้องระงับไว้ เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ มีอัตรากำลังพนักงานเทศบาลจำกัดไม่เพียงพอต่อการตอบสนอง ความต้องการของประชาชนในด้านบริการ โดยเทศบาลแบ่งเขตการปกครอง ดังนี้

๒.๑ เขตการปกครอง

เทศบาลตำบลสองดาวตั้งอยู่ที่อำเภอสองดาว จังหวัดสกลนคร อยู่ห่างจากตัวจังหวัด สกลนครไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือตามทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๒๒ (สกลนคร – อุดรธานี) ประมาณ ๑๐๙ กิโลเมตร การติดต่อกับจังหวัดใช้ทางรถยนต์โดยอาศัยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๒ ซึ่งเป็นทางลาดยางตลอดสายและอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๖๓๘ กิโลเมตร

อาณาเขตของเทศบาลตำบลสองดาว

ทิศเหนือจด	จดลำห้วยตาดแมนาย + ห้วยปุงลิง
ทิศใต้จด	บ้านหนองแดง ตำบลสองดาว
ทิศตะวันออกจด	บ้านหนองแวง ตำบลปทุมวาปี
ทิศตะวันตกจด	บ้านโคกกลาง ตำบลสองดาว

๒.๒ การเลือกตั้ง

เทศบาลตำบลสองดาวได้แบ่งเขตการเลือกตั้ง ทั้งเขตเทศบาลเป็น ๒ เขตเลือกตั้ง ดังนี้
เขตเลือกตั้งที่ ๑ ประกอบด้วย บ้านหนองแวง, บ้านสองดาว, บ้านโคกกลาง
เขตเลือกตั้งที่ ๒ ประกอบไปด้วย บ้านโพนสว่าง, บ้านโนนสะอาด, บ้านธวัชชัย, บ้านหนองแดง

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสองดาวส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมทางการเมืองเสมอมาและ ประชาชนในเขตเทศบาลยังมีส่วนร่วมในการบริหารงาน การช่วยเหลืองานเทศบาล เสนอแนะในกิจกรรม ของเทศบาลในการดำเนินงานต่างๆ เช่น การประชุมประชาคมในการจัดแผนพัฒนาท้องถิ่น ประชุม ประชาคมแก้ไขปัญหาความยากจน ฯลฯ

จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ข้อมูลเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔)

- จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ๒,๗๑๗ คน
- จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ๒,๗๑๖ คน

จำนวนผู้มีมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ครั้งล่าสุด (พ.ศ. ๒๕๖๔)

- จำนวนผู้มีมาใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ๒,๗๑๗ คน จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น ๓,๗๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๒๑๔

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

จำนวนชุมชน		๗ ชุมชน		
ชุมชนที่	ชื่อชุมชน	จำนวนครัวเรือน	หญิง	ชาย
๑	บ้านส่องดาว	๓๑๒ ครัวเรือน	๕๐๙ คน	๕๓๙ คน
๒	บ้านธวัชชัย	๒๑๕ ครัวเรือน	๓๘๕ คน	๔๑๖ คน
๓	บ้านโคกกลาง	๖๕ ครัวเรือน	๑๒๙ คน	๑๓๔ คน
๔	บ้านโนนสะอาด	๓๐๒ ครัวเรือน	๒๕๕ คน	๒๘๔ คน
๕	บ้านหนองแดง	๓๙ ครัวเรือน	๘๓ คน	๗๔ คน
๖	บ้านหนองแซง	๓๕๖ ครัวเรือน	๕๙๗ คน	๕๕๙ คน
๗	บ้านโพนสว่าง	๒๓๔ ครัวเรือน	๔๘๓ คน	๔๕๔ คน

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

เทศบาลตำบลส่องดาว อ.ส่องดาว จ.สกลนคร			
	หญิง	ชาย	หมายเหตุ
จำนวนประชากรเยาวชน	๕๘๓ คน	๕๕๒ คน	อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี
จำนวนประชากร	๑,๕๙๗ คน	๑,๕๗๑ คน	อายุ ๑๘-๖๐ ปี
จำนวนประชากรผู้สูงอายุ	๓๑๐ คน	๓๔๔ คน	อายุมากกว่า ๖๐ ปี
รวม	๒,๕๙๐ คน	๒,๕๖๗ คน	ทั้งสิ้น ๕,๑๕๗ คน

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรอายุ ๑๕ - ๖๐ ปีเต็ม ร้อยละ ๙๙ อ่านเขียนภาษาไทยและคิดเลขอย่างง่ายได้ เด็กอายุ ๖ - ๑๔ ปี ร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ด้านการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ปัญหาคือ ยังไม่สามารถที่จะแข่งขันกับเมืองใหญ่ได้ การแก้ปัญหาของเทศบาล ได้จัดกิจกรรมให้กับเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การสนับสนุนอาหารเสริมนมอาหารกลางวัน ในกับทางโรงเรียนในเขตพื้นที่ และร่วมกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ กับทางโรงเรียน

การศึกษา ข้อมูล ณ เดือน ตุลาคม ๒๕๖๔

สังกัด	เทศบาลตำบลส่องดาว
๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลส่องดาว	๑ แห่ง
- จำนวนครู (๕ อัตรา)	๓ คน
- จำนวนนักเรียน	๔๓ คน
๒. โรงเรียนเทศบาลส่องดาว	๑ แห่ง
- จำนวนครู (๕ อัตรา)	๒ คน
- จำนวนห้องเรียน	๙ ห้อง
- จำนวนนักเรียน	๑๔๙ คน
- จำนวนครูผู้สอน	๓ คน
- ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก	๒ คน

๔.๒ สาธารณสุข

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชาชนส่วนมากมีสุขภาพที่ดี มีการคัดกรองสุขภาพให้กับประชาชนกลุ่มเสี่ยง โรคที่มักเกิดแก่ประชากรในชุมชน เช่นกัน ได้แก่ โรคความดัน เบาหวาน โรคเอดส์ โรคไขเลือดออก มือ-ปาก-เท้าในเด็ก และโรคอื่นๆ อีกมาก มีสถิติเข้ารับการรักษาพยาบาล ปัญหาคือประชาชนบางรายไม่ยอมไปคัดกรองหรือตรวจสุขภาพประจำปี การแก้ไขปัญหา คือ เทศบาลและหน่วยงานสาธารณสุข โรงพยาบาล ได้จัดกิจกรรมร่วมมือกันรณรงค์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ซึ่งก็ได้ผลในระดับหนึ่ง ประชาชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี แต่ต้องเป็นการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี สำหรับเด็กแรกเกิด - ๖ ปี ผู้ปกครองสามารถเลี้ยงดูตรงตามเกณฑ์มาตรฐาน จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน บางครัวเรือนไม่ได้กินอาหารที่ถูกสุขลักษณะ การใช้ยาเพื่อบำบัดอาการเจ็บป่วยที่ไม่เหมาะสม การออกกำลังกายยังไม่สม่ำเสมอ และประชากรส่วนมากไม่ได้รับการตรวจสุขภาพ ปัญหาเหล่านี้เทศบาลพยายามอย่างยิ่งที่จะแก้ไข โดยร่วมมือกับโรงพยาบาล สาธารณสุข จัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหา

(๑) หน่วยงานด้านสาธารณสุข

- โรงพยาบาลในเขตพื้นที่ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๑ แห่ง
เตียงคนไข้ จำนวน ๓๐ เตียง
- ศูนย์บริการสาธารณสุข จำนวน ๑ แห่ง
- คลินิกเอกชน จำนวน ๔ แห่ง

๔.๓ อาชญากรรม

การเกิดอาชญากรรมภายในเขตเทศบาลมีอยู่ประมาณ ปีละ ๒ - ๕ ครั้ง และมีเหตุการณ์ลักขโมยทรัพย์สินประชาชน และทำลายทรัพย์สินของราชการ ซึ่งเทศบาลก็ได้ดำเนินการป้องกันการเกิดเหตุดังกล่าว จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ส่วนมากครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน วิธีการแก้ปัญหาของเทศบาลที่สามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่และงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด คือการติดตั้งกล้องวงจรปิดในจุดที่เป็นที่สาธารณะ ติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบทางร่วมทางแยก ติดตั้งกระจกโค้งนูน บริเวณจุดเสี่ยง รวมทั้งได้ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จุดบริการในช่วงเทศกาลที่มีวันหยุดหลายวันเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

ปัญหาที่พบเป็นประจำคือการทะเลาะวิวาทของกลุ่มวัยรุ่นโดยเฉพาะในสถานที่จัดงานดนตรี งานมหรสพ เป็นปัญหาที่ชุมชนได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก การแก้ไขปัญหา คือการแจ้งเตือนให้ผู้ปกครองดูแลบุตรหลานของตน ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงผลกระทบ ผลเสียหาย และโทษที่ได้รับจากการเกิดเหตุทะเลาะวิวาท การขอความร่วมมือไปยังผู้นำ การขอคำสั่งจาก ตำรวจ ผู้นำ อปพร. เพื่อระงับเหตุไม่ให้เกิดความรุนแรง แต่จะไม่ให้เกิดขึ้นเลยยังเป็นปัญหาที่ปัจจุบันไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ ทั้งที่มีการร่วมมือกันหลายฝ่าย เป็นเรื่องที่ทางเทศบาลจะต้องหาวิธีที่จะแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนต่อไปตามอำนาจหน้าที่ที่สามารถดำเนินการได้

๔.๔ ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดในชุมชนของเทศบาล จากการที่ทางสถานีตำรวจนครหลวงได้แจ้งให้กับเทศบาลทราบนั้นพบว่าในเขตเทศบาลมีผู้ที่ติดยาเสพติดแต่เมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นถือว่าน้อย เหตุผลก็เนื่องมาจากว่าได้รับความร่วมมือกับทางผู้นำ ประชาชน หน่วยงานของเทศบาลที่ช่วยสอดส่องดูแลอยู่เป็นประจำ การแก้ไขปัญหาของเทศบาลสามารถทำได้เฉพาะตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น เช่น การณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้ ถ้านอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ ก็เป็นเรื่องของอำเภอหรือตำรวจแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เทศบาลก็ได้ให้ความร่วมมือมาโดยตลอด

ตามที่เทศบาลตำบลส่องดาว ได้ดำเนินโครงการสำรวจข้อมูลพื้นฐานในเขตเทศบาลตำบลส่องดาว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อนำผลการสำรวจมาพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้แก่ชุมชน ผลการสำรวจพบว่าประชาชนในเขตเทศบาลพบว่า ประชากรชายส่วนใหญ่จะสูบบุหรี่ และดื่มสุรา

๔.๕ การสังคมสังเคราะห์

เทศบาลได้ดำเนินการด้านสังคมสังเคราะห์ ดังนี้

๑. ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
๒. รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
๓. ประสานการทำบัตรผู้พิการ
๔. ตั้งโครงการช่วยเหลือผู้ยากจน ยากไร้ รายได้น้อย และผู้ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

ในเขตเทศบาลมีระบบบริการพื้นฐาน ดังนี้

๕.๑ เส้นทางคมนาคม

ในเขตเทศบาลมีเส้นทางคมนาคมในพื้นที่เทศบาลที่เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ร้อยละ ๗๐ เป้าหมายคือต้องการให้ได้มากกว่านี้หรือร้อยละ ๑๐๐ โดยผู้บริหารมีนโยบายที่จะดำเนินการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กทุกสาย ปัญหาคือ เทศบาลไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากพื้นที่ยังไม่เป็นที่สาธารณะ จะดำเนินการได้ก็ต่อเมื่อต้องเป็นที่สาธารณะ ปัจจุบันเทศบาลมีเส้นทางคมนาคม ดังนี้

(๑) การคมนาคม การจราจร

เส้นทางคมนาคมที่ใช้ติดต่อในเขตเทศบาลและพื้นที่ใกล้เคียงมีดังนี้

๑.๑) ถนนสายสองดาว - สว่างแดนดิน ความยาว ๑๙ กิโลเมตร (ถนนลาดยาง) อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวง

๑.๒) ถนนสายสองดาว - หนองหลวง ความยาว ๑๓ กิโลเมตร (ถนนลาดยาง) อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงชนบท

๑.๓) ถนนสายสองดาว - คำบิด ความยาว ๑๒ กิโลเมตร (ถนนลาดยาง) อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงชนบท

- ส่วนการจัดการขนส่งภายในเทศบาลเนื่องจากเทศบาลตำบลสองดาวมีพื้นที่การปกครองขนาดเล็กจึงยังไม่ได้จัดระบบขนส่งมวลชนที่เป็นระบบการให้บริการประชาชน

๑.๑) สะพาน จำนวน ๑ สะพาน

๑.๒) ถนน

ถนนคอนกรีต จำนวน ๖๗ สาย ระยะทาง ๒๙,๙๒๑ เมตร

ถนนลาดยาง จำนวน ๕ สาย ระยะทาง ๑,๒๗๔ เมตร

ถนนลูกรัง จำนวน ๑๖ สาย ระยะทาง ๒,๑๔๙ เมตร

๕.๒ การไฟฟ้า

การขยายเขตไฟฟ้า ปัจจุบันมีไฟฟ้าใช้ยังไม่ครบทุกครัวเรือน คิดเป็น ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ปัญหาคือไฟฟ้าสองดาวทางหรือที่สาธารณะยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด เนื่องจากพื้นที่ที่มีความต้องการให้ติดตั้งไฟฟ้าสองดาวนั้นยังไม่เป็นที่สาธารณะ เทศบาลจึงไม่สามารถดำเนินการได้ เช่นเดียวกับถนน การแก้ปัญหาคือ ประสานความร่วมมือกันหลายๆ ฝ่าย เพื่อที่จะทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ และวิธีการที่จะดำเนินการแก้ไขอย่างไร ทั้งนี้ เทศบาลก็ได้ตั้งงบประมาณในส่วนนี้ไว้แล้ว และได้แจ้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงเหตุผลเพื่อที่จะได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาให้กับชุมชน ปัจจุบันในเขตเทศบาลมีจำนวนครัวเรือนที่ใช้ไฟฟ้า ๑,๕๓๑ หลังคาเรือน

๕.๓ การประปา

การประปา เทศบาลมีกิจการประปาเป็นของตนเอง สามารถให้บริการยังไม่ครอบคลุมทุกหลังคาเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๙๑ และมีน้ำใช้ตลอดทั้งปี ปัญหาคือ มีข้อร้องเรียนเรื่องน้ำประปาขุ่นบ่อยครั้ง สาเหตุเนื่องจากเป็นท่อประปาเก่าเกิดการตกตะกอนของน้ำ และไม่มีแหล่งน้ำดิบในการผลิตประปาต้องขอใช้จากพื้นที่อื่นทำให้มีค่าใช้จ่ายมาก ประปาของเทศบาลยังไม่สามารถที่จะผลิตเป็นน้ำประปาสำหรับบริโภคได้ ต้องใช้งบประมาณสูงมากในการดำเนินการ ปัจจุบันเทศบาลประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำสามารถที่จะจัดหา น้ำดิบสำหรับผลิตประปาให้ชุมชนได้ การแก้ปัญหา คือ การลงพื้นที่ดำเนินการแก้ไขตามจุดที่เกิดปัญหาในทันที การพิจารณาโครงการต่างๆ ที่ไม่สามารถดำเนินการได้นั้น เช่น โครงการก่อสร้างโรงสูบน้ำจ่ายสารเคมีและเก็บสารเคมีการประปา ฯลฯ เทศบาลก็ได้นำบรรจุในแผนพัฒนาสามปีเพื่อที่จะพิจารณาดำเนินการในต่อไป เมื่อมีงบประมาณและความจำเป็นก็สามารถดำเนินโครงการได้ต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนต่อไป ปัจจุบันประชาชนมีประปาใช้ดังนี้

- (๑) จำนวนครัวเรือนที่ใช้ น้ำประปา ๑,๑๗๑ หลังคาเรือน
- (๒) หน่วยงานเจ้าของกิจการประปา ของเทศบาลตำบลส่องดาว ๑ แห่ง
- (๓) ปริมาณการใช้น้ำประปาเฉลี่ย ๕๐๐ - ๕๕๐ ลบ.ม. ต่อวัน
- (๔) แหล่งน้ำดิบที่ใช้ผลิตน้ำประปาได้จาก อ่างเก็บน้ำบ้านหนองกุง

๕.๔ โทรศัพท์

- (๑) จำนวนชุมสายโทรศัพท์จำนวน จำนวน ๑ ชุมสาย
- (๒) ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข จำนวน ๑ แห่ง
- (๓) หอกระจายข่าวของแต่ละหมู่บ้านในพื้นที่ให้บริการได้ครอบคลุมร้อยละ ๑๐๐ ของพื้นที่

เทศบาล

๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

- (๑) มีไปรษณีย์ จำนวน ๑ แห่ง ให้บริการ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.
ในวันจันทร์ - เสาร์ (วันเสาร์ครึ่งวัน) หยุดวันอาทิตย์
- (๒) ขนส่งที่เป็นเอกชน จำนวน ๒ แห่ง

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

ประชากรในเขตเทศบาล ร้อยละ ๗๐ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ยางพารา อ้อย มันสำปะหลัง ดังนี้

- อาชีพเกษตรกรรม	ร้อยละ	๗๐	ของจำนวนประชากรทั้งหมด
- อาชีพเลี้ยงสัตว์	ร้อยละ	๑๓	ของจำนวนประชากรทั้งหมด
- อาชีพรับจ้าง	ร้อยละ	๘	ของจำนวนประชากรทั้งหมด
- อาชีพค้าขาย	ร้อยละ	๙	ของจำนวนประชากรทั้งหมด

๖.๒ การประมง

(ในเขตเทศบาลไม่มีการประมง)

๖.๓ การปศุสัตว์

- การปศุสัตว์ในเขตเทศบาลตำบลสองดาวโดยทั่วไปเป็นการประกอบการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือน ประชาชนส่วนมากเลี้ยงไว้บริโภคและอาชีพเสริม และมีบางส่วนที่ทำเป็นอาชีพหลัก เช่น การเลี้ยงไก่ เป็ด โค สุกร กระบือ

๖.๔ การบริการ

โรงแรม	-	๑	แห่ง
ร้านอาหาร	๗		แห่ง
โรงพยาบาล	-	๑	แห่ง
สถานีขนส่ง	-		แห่ง
ร้านเกมส์	๑		แห่ง

๖.๕ การท่องเที่ยว

ในเขตเทศบาลตำบลสองดาวมีที่ตั้งอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้แก่ พิพิธภัณฑ์พระอาจารย์วันอุตตโม อุทยานแห่งชาติภูผาเหล็ก น้ำตกเก้าชั้น อ่างเก็บน้ำ ลานหินมันปลา ผาน้ำโจ๊ก

๖.๖ อุตสาหกรรม

- จำนวนกิจการอุตสาหกรรมขนาดกลาง (แทนปูนคอนกรีตผสมเสร็จ) จำนวน ๒ แห่ง
(มีคนงานมากกว่า ๑๐ คน หรือมีทรัพย์สินถาวรที่เกิน ๒๐ ล้านบาท)

(เดิม)

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

การพาณิชย์

ธนาคาร	๑	แห่ง	สถานีบริการน้ำมัน	๓	แห่ง
บริษัท	-	แห่ง	ศูนย์การค้า/ห้างสรรพสินค้า	-	แห่ง
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	๗	แห่ง	ตลาดสด	๑	แห่ง
ร้านค้าต่างๆ	๓๕	แห่ง	โรงฆ่าสัตว์	๑	แห่ง

กลุ่มอาชีพ

มีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๓ กลุ่ม

๑. กลุ่มทอผ้า
๒. กลุ่มเพาะเห็ด
๓. กลุ่มจักสาน

๖.๘ แรงงาน

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรที่มีอายุ ๑๕ – ๖๐ ปี อยู่ในกำลังแรงงาน ร้อยละ ๙๕ เมื่อเทียบกับอัตราส่วนกับจังหวัด ร้อยละ ๗๓.๙๙ ซึ่งสูงกว่ามาก แต่ค่าแรงในพื้นที่ต่ำกว่าระดับจังหวัด โดยเฉพาะแรงงานด้านการเกษตร ประชากรอายุระหว่าง ๒๕ – ๕๐ ปี บางส่วน ไปรับจ้างทำงานนอกพื้นที่ รวมทั้งแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศ ปัญหาที่พบคือ ประชากรต้องไปทำงานนอกพื้นที่ในเมืองที่มีโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ห้างร้านใหญ่ๆ เพราะในพื้นที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานเยอะ เพราะพื้นที่ส่วนมากเป็นที่อยู่อาศัยปัญหานี้ยังไม่สามารถแก้ไขได้

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

- ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๙.๗๐
  - วัด ๓ แห่ง
  - สำนักสงฆ์ ๑ แห่ง
- ผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๐.๑๐
  - สำนักคริส ๑ แห่ง
- นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๐.๒๐

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

- ประเพณีวันสงกรานต์ จัดงานเดือน เมษายน
- ประเพณีลอยกระทง ประมาณเดือน ตุลาคม พฤศจิกายน
- ประเพณีวันเข้าพรรษา ออกพรรษา ประมาณเดือน กรกฎาคม ตุลาคม
- ประเพณีบุญกฐิน ประมาณเดือน ตุลาคม, พฤศจิกายน หรือ หลังออกพรรษา

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในเขตเทศบาลได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ วิธีการทำเครื่องจักสานใช้สำหรับในครัวเรือน วิธีการทอผ้าฝ้าย วิธีการทอเสื่อจากต้นกก และวิธีการจับปลาธรรมชาติ ภาษาถิ่น คือ ภาษาลาว ภาษาญ้อ ภาษาภูไท

(เพิ่มเติม)

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

การพาณิชย์

ธนาคาร	๑	แห่ง	สถานีบริการน้ำมัน	๓	แห่ง
บริษัท	-	แห่ง	ศูนย์การค้า/ห้างสรรพสินค้า	-	แห่ง
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	๗	แห่ง	ตลาดสด	๑	แห่ง
ร้านค้าต่างๆ	๓๕	แห่ง	โรงฆ่าสัตว์	๑	แห่ง

กลุ่มอาชีพ

มีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๓ กลุ่ม

๑. กลุ่มทอผ้า
๒. กลุ่มเพาะเห็ด
๓. กลุ่มจักสาน

๖.๘ แรงงาน

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรที่มีอายุ ๑๕ – ๖๐ ปี อยู่ในกำลังแรงงาน ร้อยละ ๙๕ เมื่อเทียบกับอัตราส่วนกับจังหวัด ร้อยละ ๗๓.๙๙ ซึ่งสูงกว่ามาก แต่ค่าแรงในพื้นที่ต่ำกว่าระดับจังหวัด โดยเฉพาะแรงงานด้านการเกษตร ประชากรอายุระหว่าง ๒๕ – ๕๐ ปี บางส่วน ไปรับจ้างทำงานนอกพื้นที่ รวมทั้งแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศ ปัญหาที่พบคือ ประชากรต้องไปทำงานนอกพื้นที่ในเมืองที่มีโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ห้างร้านใหญ่ๆ เพราะในพื้นที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานเยอะ เพราะพื้นที่ส่วนมากเป็นที่อยู่อาศัยปัญหานี้ยังไม่สามารถแก้ไขได้

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

- ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๙.๗๐
  - วัด ๓ แห่ง
  - สำนักสงฆ์ ๑ แห่ง
- ผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๐.๑๐
  - สำนักคริส ๑ แห่ง
- นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๐.๒๐

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

- ประเพณีวันสงกรานต์ จัดงานเดือน เมษายน
- ประเพณีลอยกระทง ประมาณเดือน ตุลาคม พฤศจิกายน
- ประเพณีวันเข้าพรรษา ออกพรรษา ประมาณเดือน กรกฎาคม ตุลาคม
- ประเพณีบุญกฐิน ประมาณเดือน ตุลาคม, พฤศจิกายน หรือ หลังออกพรรษา
- ประเพณีบุญเดือนสาม ประมาณเดือน มกราคม ถึงเดือน มีนาคม

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในเขตเทศบาลได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ วิธีการทำเครื่องจักสานใช้สำหรับในครัวเรือน วิธีการทอผ้าฝ้าย วิธีการทอเสื่อจากต้นกก และวิธีการจับปลาธรรมชาติ ภาษาถิ่น คือ ภาษาลาว ภาษาญ้อ ภาษาภูไท

๗.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ประชาชนในเขตเทศบาลได้ผลิตของใช้พื้นเมืองขึ้นใช้ในครัวเรือนและเหลือเอาไว้จำหน่ายบ้าง ได้แก่ เสื้อที่ทำจากต้นกก ผ้าที่ทำจากผ้าฝ้าย เครื่องจักสานที่ทำจากไม้ไผ่

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ ที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภค เป็นน้ำที่ได้จากน้ำฝน และน้ำดิบจากอ่างเก็บน้ำหนองงู (อยู่นอกเขต) ซึ่งจะต้องนำมาผ่านกระบวนการของระบบประปา สำหรับน้ำใต้ดินมีปริมาณน้อย ไม่สามารถนำขึ้นมาใช้ให้พอเพียงได้ และบางแห่งเค็ม ไม่สามารถใช้ดื่มและอุปโภคได้

๘.๒ ป่าไม้ ในเขตเทศบาลไม่มีป่าไม้ แต่ป่าไม้ส่วนใหญ่จะอยู่นอกเขต

๘.๓ ภูเขา เทือกเขาภูพาน

๘.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในเขตพื้นที่เทศบาล

ในพื้นที่ของเทศบาลจะมีประมาณ ๑๐ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๖,๒๕๐ ไร่ ส่วนมากเป็นพื้นที่สำหรับเพาะปลูก ที่อยู่อาศัย ร้านค้า สถานประกอบการ ตามลำดับ และมีพื้นที่เพียงเล็กน้อยที่เป็นพื้นที่สาธารณะ ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญจะอยู่นอกเขตพื้นที่ของเทศบาล

๙. อื่นๆ

๙.๑ สรุปผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานในเขตเทศบาล

ตามที่เทศบาลตำบลสองดาว ได้ดำเนินโครงการสำรวจข้อมูลพื้นฐานในเขตเทศบาลตำบลสองดาว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อนำผลการสำรวจมาพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้แก่ชุมชน ผลการสำรวจพบว่าประชาชนในเขตเทศบาลนั้น ไม่ผ่านเกณฑ์การสำรวจ ดังนี้

- ๑) ประชากรอายุตั้งแต่ ๓๕ ขึ้นไป ไม่ได้ตรวจสุขภาพประจำปี
- ๒) ประชากรชายสูบบุหรี่
- ๓) ประชากรดื่มสุรา
- ๔) ครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยต่อบิต่ำ

ผลการสำรวจดังกล่าว ถือว่าเป็นปัญหาเร่งด่วนที่จะต้องแก้ไข

การแก้ไขปัญหา

๑) ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนสนใจในสุขภาพมากขึ้น โดยการจัดโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ให้เห็นถึงผลดีของการรักษาสุขภาพ

๒) รณรงค์ ส่งเสริม จัดโครงการ/กิจกรรมงดสูบบุหรี่ - ดื่มสุรา ลด ละ เลิก เพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนักถึงโทษของการสูบบุหรี่ - ดื่มสุรา

๓) ส่งเสริมการประกอบอาชีพต่างๆ ให้กับประชาชน เพื่อเพิ่มรายได้ แก้ไขปัญหาความยากจนในชุมชน

๙.๒ สรุปผลการสำรวจข้อมูล กชช. ๒ ค.

ตามที่พัฒนาชุมชนอำเภอสองดาว ได้ดำเนินการสำรวจข้อมูล กชช. ๒ ค. ประจำปี ๒๕๖๑ ในเขตเทศบาลตำบลสองดาว เพื่อนำผลการสำรวจมาพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้แก่ชุมชน ผลการสำรวจสามารถสรุป ตามตัวชี้วัดได้ ดังนี้

ตัวชี้วัดแบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ

- ๑ = มีปัญหามาก
- ๒ = มีปัญหาปานกลาง
- ๓ = มีปัญหาน้อย/ไม่มีปัญหา

ทั้งนี้ จะนำข้อมูลเฉพาะตัวชี้วัดที่ได้ คะแนน ๑ มาพิจารณาแก้ปัญหาดังนี้

๙.๓ การแก้ไขปัญหา

- ๑) สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยร่วมมือกับทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็น อำเภอ ตำรวจ โรงพยาบาล สาธารณสุข ผู้นำชุมชน ร่วมทำกิจกรรมต่างๆ กับชุมชน ให้ประชาชนเกิดความไว้วางใจและได้รับความคุ้มครองทางสังคม มีความเป็นกลาง รับทราบปัญหาและเร่งแก้ไข
- ๒) อำนวยความสะดวก ประสานงาน ให้ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุน
- ๓) ร่วมมือกับอำเภอ เกษตรอำเภอ ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ในการใช้ประโยชน์จากดินและน้ำให้เหมาะสมกับพื้นที่ของชุมชน เพื่อพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาส
- ๔) ร่วมมือกับสาธารณสุข โรงพยาบาล โรงเรียน ส่งเสริม รณรงค์ ป้องกัน สุขภาพ และอนามัยของประชาชน ส่งเสริม จัดกิจกรรมการกีฬาในชุมชน
- ๕) ส่งเสริม สนับสนุน เปิดโอกาสให้เด็กได้รับการศึกษา จัดกิจกรรมให้ความรู้ต่างๆ

*****